

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți!

OSHO

ÎNCREDEREA

O direcție, nu o destinație

Cuprins

PROLOG. Asta e tot	7
CE ESTE ÎNCREDEREA?	13
În primul rând, ai încredere în tine	14
Îndoiala este prietena ta	23
Credința este dată, încrederea este o evoluție	28
Încrederea nu poate fi cultivată	35
VREDNIC ȘI NEVREDNIC	42
Binecuvântați sunt cei proști	43
O calitate, nu o relație	47
Ferește-te de cunoștințe	55
Să trăiești fără credințe e o mare cutezanță	61
NESIGUR ȘI NEASIGURAT	70
E un incendiu în bucătărie!	71
Siguranța este cea mai mare iluzie	86
Învață arta nonacțiunii	94
Nu cere consolări	103
Mai întâi priponește-ți cămila	108
EXISTENȚA ARE GRIJĂ. Răspunsuri la întrebări	114

EPILOG. Apropierea de vid 156

Pentru informații suplimentare 187

Despre Osho 188

Despre Stațiunea de Meditație Osho 190

Prolog

Asta e tot...

DEOSEBIREA E FOARTE SUBTILĂ, dar este aceeași deosebire care există între minte și inimă, între logică și iubire – sau, și mai potrivit, între proză și poezie.

Destinația este un lucru foarte precis; direcția este intuitivă. Destinația este ceva în afara ta, mai degrabă ca un lucru. Direcția este un sentiment; nu este un obiect, ci însăși subiectivitatea ta. Poți să simți direcția, dar nu o poți ști. Poți să știi destinația, dar nu o poți simți. Destinația se află în viitor. Odată stabilită, începi să-ți manipulezi viața înspre ea, să-ți dirijezi viața către ea.

Cum poți decide viitorul? Cine ești tu ca să decizi necunoscutul? Cum e cu putință să fixezi viitorul? Viitorul este ceea ce nu se cunoaște încă, viitorul este o posibilitate deschisă. Fixând o destinație, viitorul nu mai este viitor, pentru că nu mai este deschis. Fixând o destinație, viitorul nu mai e viitor, pentru că nu mai e deschis. Acum ai ales o alternativă din multe – pentru că atunci când

toate alternativele erau deschise exista viitor. Acum ai renunțat la toate alternativele; ai ales o singură alternativă. Nu mai e viitorul tău, e trecutul tău.

Trecutul decide când stabilești o destinație. Experiența ta din trecut, cunoștințele tale din trecut decid. Omori viitorul. Atunci repeți întruna propriul trecut – poate puțin modificat, puțin schimbat pe ici, pe colo, după cum ți-e mai comod sau mai convenabil; revopsit, renovat, dar tot trecut. Așa se pierde urma viitorului; prin stabilirea unei destinații se pierde urma viitorului. Mori. Începi să funcționezi ca un robot.

Direcția este ceva viu, în clipa prezentă. Ea nu cunoaște viitor, nu cunoaște trecut, însă zvâcnește, pulsează aici și acum. Și din această clipă care pulsează se naște clipa următoare. Dar nu în urma unei decizii din partea ta, ci doar pentru că trăiești această clipă și o trăiești atât de total, și o iubești pe de-a-ntregul; din această deplinătate se naște clipa următoare. Ea va avea o direcție. Acea direcție nu e dată de tine, nu e impusă de tine; este spontană. Baulii din India numesc asta *sahaj manush*, omul spontan.

Omul spontan este calea spre omul adevărat, spre omul esențial, spre Dumnezeu din tine. Tu nu poți decide direcția, poți doar să trăiești această clipă prezentă. Trăind-o, apare direcția. Dacă dansezi, clipa următoare o să-ți aducă un dans mai profund. Nu că tu ai decide, tu doar dansezi în această clipă. Ai creat o direcție: nu o manipulezi. Clipa următoare va fi mai plină de dans, iar următoarele și mai pline încă.

Destinația este stabilită de minte; direcția se câștigă trăind. Destinația e logică: unul vrea să fie doctor, altul vrea să fie inginer, un altul vrea să fie om de știință sau politician, unul vrea să fie bogat, altul vrea să fie faimos – acestea sunt destinații. Direcția? Trăiești pur și simplu clipa având încrederea profundă că viața va decide. Trăiești această clipă atât de total încât din această deplinătate se naște o prosperitate. Din această deplinătate, trecutul se dizolvă și viitorul începe să prindă formă. Dar această formă nu e dată de tine, această formă este câștigată de tine.

Un maestru zen, Rinzai, era pe moarte; era pe patul de moarte. Cineva l-a întrebat: „Maestre, după plecarea ta, oamenii vor întreba care a fost învățătura ta esențială. Ai spus multe lucruri, ai vorbit despre multe lucruri, ne va fi greu să condensăm tot ce ai spus. Te rugăm ca înainte să pleci să condensezi tu învățătura ta într-o singură frază, ca s-o putem păstra ca pe o comoară și să o transmitem mai departe celor care nu îți cunosc dorința“.

Rinzai a deschis ochii și a scos un strigăt zen, un răget de leu! Toți au fost șocați! Nu le venea să creadă că acest muribund avea atâta energie, nu se așteptau la asta. Ca întotdeauna, maestrul era imprevizibil. Dar, și așa imprevizibil, nu se așteptau nicicum ca în ultima lui clipă de viață să scoată un răget de leu. Și în timp ce ei erau înmărmuriți – bineînțeles că mintea lor s-a oprit, au fost luați prin surprindere –, Rinzai a spus: „Asta e tot!“, a închis ochii și a murit.

Asta e tot...

Această clipă, această clipă de tăcere, această clipă necoruptă de gânduri, această liniște care era de jur

împrejur, această surpriză, acest ultim răget de leu în fața morții; asta e tot.

Da, direcția vine din trăirea acestei clipe. Nu e ceva pe care îl plănuiești și gestionezi. Ea se întâmplă, e foarte subtilă – niciodată nu ești sigur de ea, poți doar s-o simți. De asta spun că e mai mult ca poezia decât ca proza; e mai mult ca iubirea decât ca logica; e mai mult ca arta decât ca știința. Vagă... și asta-i frumusețea ei – șovăielnică, la fel de șovăielnică precum un bob de rouă pe un fir de iarbă – alunecă, neștiind unde, neștiind de ce; alunecă pur și simplu pe un fir de iarbă sub soarele dimineții.

Direcția este foarte subtilă, delicată, fragilă. De asta toată lumea a ales destinația. Societatea încearcă să stabilească o destinație pentru tine. Părinții, profesorii, cultura, religia, guvernul, toți caută să-ți dea un model de viață stabilit. Ei nu vor să fii liber, să te lase în pace să intri în necunoscut. Însă așa au creat plictiseala. Dacă îți cunoști dinainte viitorul, este deja plictisitor. Dacă știi că o să fii în cutare fel, este deja plictisitor.

Viitorul trebuie să fie o direcție, nu o destinație. El trebuie să fie mai degrabă precum nirvana. Cuvântul folosit de Buddha, anume nirvana, înseamnă că nimic din ce cunoști nu va fi acolo. Asta e definiția dată de el nirvanei: nimic din ce cunoști nu va fi acolo, nimic din ce ai trăit nu va fi acolo, nimic din ceea ce ești nu va fi acolo – ci va fi ceva cu totul nou, ceva ce nu poți să înțelegi pentru că nu ai limbajul necesar ca să-l înțelegi, nu ai experiența necesară înțelegerii lui. Ceva absolut nou, despre care nu se poate vorbi. Nirvana este o direcție.

Respect pentru oameni și cărți

Firdaus și paradis, mahomedan și creștin sunt destinații, foarte bine stabilite.

Mintea mediocră cere scopuri clare pentru că e foarte nesigură – nu are încredere în discernământul ei, nu are încredere în viață. Mintea mediocră se teme tare de descoperire, iar descoperirea este cel mai mare secret din viață. Să fii gata de a fi surprins, să fii mereu gata de a fi surprins înseamnă că ești inocent și cauți să descoperi. Iar viața este de așa natură încât descoperi întruna. Cu cât descoperi mai mult, cu atât îți dai mai mult seama că încă rămân numeroase lucruri de descoperit. Este un proces fără de sfârșit. Direcția este un proces fără de sfârșit. Nu uita că este un proces, o mișcare; destinația e un lucru mort.

Destinația aparține egoului; direcția aparține vieții, ființei. Ca să te deplasezi în lumea direcției ai nevoie de o încredere extraordinară, pentru că te deplasezi în nesiguranță, te deplasezi în întuneric. Dar întunericul are ceva palpitant: fără hartă, fără ghid, te miști în necunoscut. Fiecare pas e o descoperire și nu e doar o descoperire a lumii exterioare. Concomitent, descoperi ceva și în tine. Descoperitorul nu descoperă numai lucruri. Pe măsură ce descoperă tot mai multe lumi necunoscute, concomitent el se descoperă și pe sine. Fiecare descoperire este și o descoperire launtrică. Cu cât cunoști mai multe, cu atât știi mai multe despre cunoscător. Cu cât iubești mai mult, cu atât mai multe știi despre cel care iubește.

Eu n-am să-ți dau o destinație. Pot doar să-ți dau o direcție – trează, pulsând de viață și necunoscut, veșnic surprinzătoare, imprevizibilă. Eu n-am să-ți dau o hartă. Pot să-ți dau doar o mare pasiune de a descoperi. Da, nu

e nevoie de hartă; e nevoie de o mare pasiune, o mare dorință de a descoperi. Apoi te las singur. Apoi continui singur. Intri în vastitate, în infinit și, încetul cu încetul, înveți să ai încredere în el. Lasă-te în mâinile vieții, pentru că viața este Dumnezeu. Când Iisus spune „Vie Împărăția Ta, facă-se voia Ta“, o spune cu multă încredere. Chiar dacă Dumnezeu aduce moartea, n-ai de ce să te temi. El e cel care aduce moartea, așa că trebuie să existe un motiv în asta, trebuie să existe un secret ascuns, trebuie să existe o învățătură în asta. El deschide o ușă.

Omul care are încredere, omul care este religios e entuziast chiar și în pragul morții – el poate scoate un răget de leu. Chiar și când e pe moarte – fiindcă el știe că nimic nu moare –, chiar și în clipa morții el poate să spună: „Asta e tot“. Pentru că, în fiecare clipă, asta e tot. Poate să fie viață, poate să fie moarte; poate să fie succes, poate să fie eșec; poate să fie fericire, poate să fie nefericire. În fiecare clipă... asta e tot.

Asta numesc eu adevărata rugăciune. Și atunci vei avea direcție. Nu trebuie să-ți faci griji pentru ea, nu trebuie să o stabilești – poți să te miști cu încredere.

Ce este încrederea?

Ce este încrederea? Este o credință? Nu, deoarece credința aparține minții. Încrederea este o afinitate. Îți lași pur și simplu la o parte armura, toate măsurile de apărare; devii vulnerabil. Asculți ceva și ascuți cu atâta atenție încât în tine apare sentimentul care îți spune dacă e adevărat sau nu. Dacă e neadevărat, o simți; dacă este adevărat, o simți – de ce se întâmplă asta? Se întâmplă pentru că adevărul sălășluiește în tine. Atunci când ești cu totul în afara gândirii, adevărul tău lăuntric simte unde este adevărul – pentru că lucrurile de același fel se potrivesc între ele. Dintr-odată totul se potrivește, totul se constituie într-un model și haosul devine cosmos. Cuvintele se armonizează și se naște o poezie. Atunci totul se potrivește pur și simplu.

Dacă adevărul există și ai o afinitate cu el, ființa ta interioară pur și simplu este în acord cu el – dar nu este vorba despre un acord intelectual. Te simți în armonie cu el. Deveniți una. Asta este încredere. Dacă ceva nu e bine, pur și simplu acel ceva nu se va lipi de tine – nu te gândești a doua oară la el, nu te uiți a doua oară la el –, nu are nici